Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 146. — Brașov, Joi, 4 (16) Iulie. — 1896.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Iulie 1896 st. v. s'a deschis nou abonament la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șése lunĭ	6 fl.
pe treĭ lunĭ	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 francĭ
pe șése lunĭ	20 "
pe treĭ lunĭ	10 "

Abonarea se póte face mai ușor prin **mandate postale.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Arlechino și Faganapa.

Slavicĭ și Mangra în rolurile, pe carĭ le jócă de un timp încóce, aduc fórte mult cu acrobațiĭ mai sus numițĭ, carĭ pe la bâlciurĭ strigă, țipă, sbiară numai ca sĕ se afișeze spre a aduna pe *gură-cască* împrejurul lor.

Așa Slavicĭ-Arlechino striga cât putea în tĕrgul „Moșilor“ din Bucurescĭ, că o „lege electorală europenéscă“ e suficientă pentru a reduce la tăcere pe Ardelenĭ; éră Mangra-Faganapa canonesce pe ceĭ din țéra românéscă cu un *„Studiu de Drept canonic“* privitor la *katherisirea* fostului Mitropolit distribuit *gratis* pe ambele țĕrmurĭ ale Dâmbovițeĭ ca suplement la *„Gazeta“*, organ *ultra*-militant liberal.*)

Frumóse rolurĭ intervertite și anume inscenate de un *impresario* nevisibil pentru *gură cască* dela tĕrgurĭ.

Slavicĭ din Bucurescĭ face politica Românilor dela noi, ér părintele Mangra din Arad face politica Românilor din regat.

Ei bine, apoi nu merită aceștĭ politicianĭ de *tĕrgurĭ* sĕ fiă numițĭ cu adevĕratul lor nume de saltimbancĭ politicĭ: Arlechino și Faganapa?

Numéscă-i cine cum va vrea, noi însĕ sĕ ne întórcem la „Dreptul canonic mangran“.

„Preotul ortodox“,—așa se intituléză autorul pe scórța broșurei „Dreptului Canonic Mangran“,—vorbesce în doi perĭ și fuge cu doi banĭ în trei pungĭ dinaintea subiectului, care forméză obiectul discuțiunei dilnice cu privire la judecarea Metropolitului.

Domnia sa legitiméză numai, pe basa canónelor și a legei sinodale, hotărîrea Sinodului relativă la condamnarea Metropolitului pentru *„câștig necinstit“* și nu spune un singur cuvênt: décă acusatorii puteau în același timp sĕ fie și judecătorĭ și décă cercetarea, dovedirea și calificarea „câștigului necinstit“ aparține de resortul legei sinodale séu a dreptului comun?

In jurul acestei cestiunĭ s'a învêrtit și se învêrtesce însĕ discuțiunea. Ómenii de legĭ, carĭ s'au rostit asupra acestui obiect, combat toțĭ cu probe juridice neîndoióse procedura Sinodului și pare-mi-se, că legiștii din Bucurescĭ sciu mai multă carte decât canoniștii de ocasiune din Arad!

De aceea, décă „Preotul Ortodox“ n'ar juca rolul lui Faganapa și décă ar respecta titlul imprimat pe scórța broșurei, asupra acelui obiect, ar fi făcut lumină cu canónele sale din Antiochia și în acest cas publicul nu i-ar putea aplica vorba Românului: „Iată popa, nu e popa“.

Pentru o asemenea soluțiune séu mai bine dis discuțiune trebue însĕ sĕ fii bine înarmat cu armele sciinței dreptului constituțional și a dreptului comun, arme, pe carĭ „Preotul Ortodox“ nu le are și spre a-șĭ ascunde nuditatea se acopere cu următórea plapomă: (vedĭ pag. 28)

„In studiul present nu am luat din „adins în „analisă critică“ dovedile și mo„tivele canonice, pe carĭ și-a întemeiat „sfântul Sinod judecata sa“.

Vorba ceea: „Sus părinte, că se udă cărțile!“

Apoi décă n'ai luat în analisă critică judecata Sinodului fiă *pro*, fiă *contra*, la ce naiba mai scoțĭ broșurĭ grandomane și banale în Bucurescĭ? Au dóră numai pentru acea sbierĭ, ca sĕ te afișezĭ ca Faganapa la tĕrgurĭ vestind lumea, că ai sosit cu marfă próspĕtă dela Arad la Bucurescĭ?

E trist sĕ te comparăm cu Faganapa, dér e și mai trist când un preot dela noi caută ostentativ ocasiunea spre a *milita* în Bucurescĭ pentru unul séu altul dintre partidele politice, amestecându-se în afacerile lor interne și instituindu-se cu dela sine putere ca arbitru suprem în politica țĕrei românescĭ.

„Preotul Ortodox“, în fine, se mai espune a fi și *ridicul* când face în broșura sa cu un aer grandoman pe *jurisconsultul*, tindĕnd a stabili următórea *„jurisprudență magrană“* (Vedĭ Cap. VII încheiere):

„Intr'un stat liber și constituțional — „dice *„lex mangrana“* — consciința ju„decătorului trebue sĕ fiă liberă în aplica„rea legii; altfel libertatea și constituțio„nalismul ar rĕmâné nisce cuvinte de„șerte...“

Jurisconsultul nostru pare a face o enormă confusiune; a cetit ceva, se vede însĕ că n'a înțeles; căcĭ décă înțelegea nu confunda în materiă penală *aplicarea* cu *calificarea*; una e aplicarea legii și alta e calificarea faptului.

Aplicarea legii — e obligătóre și necondiționată, calificarea faptului însĕ pe lângă altele, mai atêrnă în mod facultativ și dela *convingerea conscienţiósă* a judecătorului.

Cu alte cuvinte, un judecător, în fața tuturor împrejurărilor relevate din partea acusatorului public, décă în consciința lui nu e convins că Bran séu Stan ar fi comis crima séu delictul, de care este acusat, e liber sĕ-șĭ dea votul la aducerea sentenței așa precum e convins în consciința lui fără sĕ țină sémă de impresiunĭ séu presiunĭ din afară. In acésta constă libertatea și independența judecătorului modern, éră nu în aceea ce afirmă „Preotul Ortodox“, că judecătorii în statele constituționale ar avé voie liberă în *aplicarea legilor*. Se póte în Ungaria, dér în alte state nu! Legea *musai* sĕ fiă aplicată.

Mai bine făcea „Preotul Ortodox“ sĕ nu-șĭ bage lingura unde nu-i fierbe óla și atuncĭ nu merita numele: *Faganapa!*

Un alt preot ortodox.

*) „Caterisirea Metropolitului Primat“ Ghenadie Petrescu. Studiu de drept canonic de un preot ortodox. Bucurescĭ, Institutul de arte grafice Carol Göbl. 1896.

Reuniunea publică din Paris

în cestiunea popórelor asuprite din Ungaria.

Despre decursul meetingului, ce s'a ținut în Paris în causa naționalităților asuprite dela noi, diarul parisian *„Le Temps“* aduce un raport scurt, pe care-l reproducem mai jos.

Nu trebue sĕ uităm, că de curênd acest diar semi-oficios a fost publicat un articol elogios pentru Ungurĭ. Acestei împrejurărĭ este a se datori, credem, că raportul din „Temps“ se mărginesce numai la constatarea laconică a momentelor principale ale întrunirei.

Étă, ce scrie numita fóiă:

Flourens, fostul ministru de esterne, a presidat reuniunea publică, la care s'au

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

O Biblia a Negrilor.

Cum Olodumar dete femeĭ și bărbațĭ Principilor.

(4) (Urmare).

Iacă prin urmare:

Cei șépte principĭ creațĭ și coborîțĭ din cer de Olodumar împărțiseră pămêntul în șépte regate. In regatele acestea însĕ erau numai bestiile carĭ înótă, cele carĭ umblă și cele carĭ sbóră. In vremea aceea dobitócele sciau sĕ vorbéscă și nu erau sĕlbatice. Ele munceau pentru principĭ. Insĕ prinții nu se mulțumeau cu atâta, fiind-că nu uitau, că erau încoronațĭ. Sciau că fuseseră creațĭ ca sĕ comande nu dobitócelor, ci supușilor. Și se strînseră împrejurul lui Oranyan ca sĕ róge pe A-Tot-Puternicul prin mijlocirea lui.

Dênșii cerură supușĭ, peste carĭ sĕ domnéscă. Și cerură și femei, fiind-că li era urît singurĭ. Olodumar ascultă rugăciunea lor. Creă din nou. Incă o dată lăsă în jos din cer lanțul de fier. Lanțul acesta aducea nouĕ bărbațĭ și dece femei, carĭ cădură cu fața la pămênt înaintea prinților.

Din cele dece femei, erau șépte virgine, câte una pentru fiă-care prinț. Și iată cum prinții avură femei și o posteritate. Iată cum avură supușĭ carĭ populară lumea.

Odihna lui Oranyan.

Oranyan, creatul favorit al lui Olodumar, trăì și domnì o cătățime de lunĭ și de anotimpurĭ de necredut. Imprejurul lui totul înbĕtrânea, murea și se născea érășĭ, și plantele, și copacii, și animalele și ómenii. Numai el nu înbĕtrânea, nu murea. Timpul trecea și pe el îl cruța.

Și el era un rege mare, cel mai mare și mai puternic din câțĭ au fost vre-odată. El era puternic și avea un popor mare.

Nu avea dușmanĭ. N'ar fi cutezat nimenĭ sĕ-l atace. Nimenĭ nu ar fi cutezat sĕ atace pe poporul sĕu. El avea și o familiă numĕrósă; zămislise mulțĭ copii, carĭ erau rĕsboinicĭ, multe fete carĭ erau mume. Numĕrul copiilor sĕi era cât al unui popor. Insĕ în cele din urmă sĕ pliotisì vĕdênd că dintre tóte ființele numai el sta în picióre, fără sĕ se ducă, sĕ se odihnéscă.

Și Oranyan vorbì astfel A-Tot-Puternicului:

„Olodumar, n'am muncit eu destul? îi dise el. Nu eștĭ tu mulțumit de slujitorul tĕu? Bărbații și femeile, pe carĭ mi-le-ai dat odinióră au ajuns, mulțămită îngrijirilor mele, o nație puternică, care-țĭ aduce multe jertfe.... Aș vré în sfîrșit sĕ mĕ odinesc!“

Olodumar ascultă rugăciunea creatului sĕu favorit.

Insĕ Oranyan era chiar el un deu. Olodumar nu putea sĕ-i dea aceeașĭ odihnă ca celorlalțĭ ómenĭ; nu putea nicĭ chiar sĕ-i dea voiă sĕ se ducă de viu sĕ dórmă în sînul pămêntului. Ii vorbi așa:

— Oranyan, ține-te gata ca sĕ vii la mine. Am sĕ te iau lângă mine. De aceea vreu sĕ recomandĭ poporului sĕ te slăvéscă și sĕ-țĭ facă jertfe ca și mie.

Oranyan strînse prin urmare pe fetișĭ, pe bĕtrânii poporului, și pe căpeteniile casei poporului sĕu, și-le spuse ce 'i poruncise A-Tot-Puternicul.

Pe urmă le dise adio femeilor și copiilor sĕi. Le poruncì sĕ se arunce cu fața la pămênt, cu fruntea în țĕrînă, și mai cu sémă sĕ nu se uite la el, ca sĕ nu fiă orbițĭ de slava celui A-Tot-Puternic...... și Olodumar lăsând în jos lanțul de fier al creațiunei, Oranyan se atêrnă de el și se suì érășĭ în cer.

Și după ce se făcù el nevedut în cer lângă A-Tot-Puternicul, nu fuse nicĭ jale, nicĭ doliu în orașul Oyo, dér se făcù jertfe de bucuriă religiósă, fiind-că Oranyan nu murise, și făgăduise sĕ ocrotéscă tot-déuna pe poporul sĕu pe lângă Olodumar.

Cum domnì Obajaka.

Bĕtrânii și căpeteniile casei poporului aleseră rege pe Obajaka, fiiul întâiŭ născut al lui Oranyan.

Ca și tatăl sĕu, Obajaka nu îmbĕtrânea. Și el era un rege fórte puternic și, ceva mai mult, era fórte deștept și fórte șiret. Afară de acésta trăia prietinesce cu geniurile; cunoscea magia și scia farmecile.

Sciința acésta îl ajuta sĕ nu aibă lipsă de ajutorul lui Olodumar. Odată, bunăóră

întrunit în séră de 11 Iulie, în sala Wagram, ca la vre-o miiă de inșĭ. De față au fost la ședință *Le Senne* deputat, *Millevoye*, *Depasse*, *Sansboen* și alții.

Flourens scie fórte bine, *ce pericul ar fi pentru Francia, decă numai o clipită s'ar înstreina de cătră acele cestiunĭ, ce preocupă pe celelalte popóre*, *și* **décă nu ar asculta dreptele plângerĭ ale popórelor asuprite!**

Spune, că *Ungaria* a fost, care *la 1870 a paralisat bună-voința, ce Austria a arătat'o față cu Francia*. După aceea cu cuvinte simpatice și elogióse *a presentat pe vorbitorii naționalităților*, carĭ se plâng, că guvernul maghiar le asupresce.

Adunarea a primit următórea resoluțiune:

„Adunarea ținută sub președința lui *Flourens* la 11 Iulie 1896 în sala Wagram, după ce a ascultat pe vorbitorii Sêrbilor, Românilor și Ceho-Slavilor, carĭ au desfășurat situațiunea istorică, etnografică, națională și politică a acestor naționalitățĭ, *vede în aceste naționalitățĭ pe amicii credincioșĭ și probațĭ ai Franciei*, va face tot posibilul în interesul liberărei lor naționale și politice și va stărui neobosit, ca în privința drepturilor cetățenescĭ și politice sĕ se bucure de deplina egală îndreptățire tóte naționalitățile, ce trăesc în Ungaria, fără considerare la originea lor de rassă".

La cestiunea congruei.

II.

Domnii situațiunei, ai sistemului actual „sdrobitor de naționalitățĭ", prin mĕsurile lor volnice, parte îmbrăcate în formă de legĭ și ordonanțe, mai întâiŭ au lipsit pe membrii inteligenței nóstre mirene, aflători în diregĕtorii administrative și judecătorescĭ, de libertatea națională, corĕspundĕtóre indigențelor și postulatelor neamului și bisericei nóstre, așa că ei astădĭ, décă nu vor sĕ-șĭ lapede pânea din gura familiei, pot numai esclama „flere possum, sed juvare non", dér ca sĕ lupte și ei cu bărbățiă și sĕ contribue în mod fățiș la marele op al renascerei neamului, din care au eșit, și la înaintarea bisericei, care i-a crescut, nu pot, nu li-se permite.

Apoi au pus sĕcurea stîrpirei la rădĕcina surcelei celei tinere și promițĕtóre de fructe dătătóre de viéță, — la rădĕcina școlei române. Nicĭ asta nu li-a fost destul. După ce au lovit în mod păgân în sacramentele bisericei nóstre și în temelia religiósă morală a poporului nostru, al cărui scut secular sub durata desastrelor furtunóse a fost biserica, ér sântele sacramente i-au fost nutremêntul sufletului usturat de suferințe, — acuma prin congruă voesce stăpânirea a despărți de cătră națiune și popor pe cel mai vechiŭ factor al esistenței și desvoltărei religiósă-morale, culturale și materiale, pe cler, al cărui trecut, ale cărui doririĭ, durerĭ și suferințe îi sunt concrescute cu ale bisericei și poporului nostru. Voesce a despoia de scumpul dar al libertății în simțirĭ, cugete și acțiune față de biserica și națiunea română pe acest factor, care cu resignațiune eroică a luptat în șirul seculilor, parte pentru susținerea, parte pentru recăștigarea drepturilor bisericei și ale némului nostru. Voesce a-i astupa nu numai gura, ci și inima, ca sĕ nu mai cuteze în viitor a-șĭ ridica glasul de păstor și a da espresiune fidelă durerilor, doririlor și pretensiunilor juste ale bisericei și némului sĕu.

Sunt convins, că clerul român greco-catolic e consciu de misiunea sa sublimă și grea față de biserica și neamul sĕu, prin urmare trebue sĕ se pună pe cugete, sĕ se aprofundeze în meditațiune seriósă și sĕ-șĭ pună întrebarea, că: Óre ce ia putut îndemna pe stăpânii situațiunei, ca tocmai acuma sĕ-i ajungă mila față de sórtea clerului român greco-cat., deși din 1848, când s'a accentuat în articulul III. congruarea (salarisarea) clerului gr. cat. și până în diua de astădĭ nu i-au avut grija în privința acésta, măcarcă împrejurările materiale, atât în ce privesce visteria statului, cât și situațiunea episcopatului catolic au fost mai favoritóre, decât adĭ? Ce óre l'a putut îndemna pe guvern, ca tocmai acuma, când inima bisericei și a neamului nostru sângeră de atâtea rănĭ înfipte de el și când ni-se vestedesce surcéua scumpă a școlei române de loviturile îndreptate tocmai în rădĕcina ei: sĕ pună în lucrare cu un aparat omnilateral, cu terminĭ peremptorii ducerea în deplinire a salarisărei preoților?

Clerul bisericei catolice de rit latin șĭ-a pus întrebarea acésta, deși capul ei din Ungaria s'a esprimat, că „nu-șĭ teme biserica, ci națiunea". Acel cler în conferențe preoțescĭ ținute în tóte părțile țerei a desbătut cestiunea nu numai cu mintea, ci și cu inima și, deși face parte din națiunea adĭ domnitóre, totușĭ prin resoluțiunĭ aduse în conferențe declină dela sine favorul de a primi congruă din mânile guvernului.

Crede óre guvernul, că prin congruă va face, ca biserica și clerul român gr. cat. sĕ dea uitărei ranele ce i s'au făcut? Cugetă óre, că va șterge lacrimile și va îneca suspinele causate prin insultele aruncate în fața națiunei și a bisericei, prigonind pe membrii acestora și tĕrêndu-i prin temnițe? Séu doră sperézá, că prin promisiunea congruei va ademeni clerul român, făcêndu-l sĕ mérgă la urna electorală și sĕ voteze în favorul sĕu? Se înșélă, căcĭ și clerul e membru și factor decidĕtor în partidul național, care încă n'a renunțat la obligămêntul passivității.

Clerul maghiar ținĕtor de biserica de rit latin a dat espresiune îngrijirei sale temeinice prin resoluțiunĭ aduse în conferințe preoțescĭ, că prin congrua primită din mâna guvernului i-se va încătușa libertatea bisericei. Și óre clerului nostru român sĕ nu-i fiă scumpă libertatea consciinței, a cuvêntului și acțiunei între marginele legei, când adĭ numai amvonul și altarul ni-a rĕmas, ba și amvonul și funcțiunile făcute în afară de biserică ne sunt lovite prin legea cea nouă despre jurisdicțiunea Curiei în cestiunĭ electorale?

Afară de pierderea scumpei libertățĭ a consciinței și acțiunei, clerul român trebue sĕ pórte frică seriósă, că i-se vor pune cătușĭ bisericei și națiunei, mai grele chiar de cum au fost ale iobăgiei, pentru-că sunt făurite după spiritul modern și de calibru greu; cătușile iobăgiei țĕrănescĭ le-a sfărîmat geniul libertății, care a redeșteptat popórele la demnitatea de sine, dér cele făurite de capete moderne vor fi permanente și va geme sub greutatea lor biserica și neamul de-opotrivă, de-óre-ce sórtea acestora a fost, este și va fi aceeașĭ și nedespărțită.

Ținta latentă a congruei e despărțirea clerului de cătră sĕrmanul popor, despărțirea părinților de cătră fii, ca așa turma despărțită de cătră păstor sĕ rĕmână pradă lupilor.

Un preot român gr.-cat.

CRONICA POLITICĂ.

— 3 (15) Iulie.

Din Viena se scrie, că cu ocasiunea unei adunărĭ a socialiștilor-creștinĭ, ce s'a ținut dilele acestea în Herzogenburg, a vorbit între alții și **Lueger**. El dise, că va lupta până atuncĭ, până când va sdrobi cu desĕvîrșire puterea pressei jidovescĭ și a hegemoniei liberale, și până când pe Jidanĭ îi va scóte din funcțiunile publice. Vorbi tot-odată și *despre Ungaria*, dicênd, că va lupta până îi va lua caracterul preponderant, restabilind raporturile economice firescĭ între cele douĕ state ale monarchiei și făcênd sĕ-șĭ reocupe locul sĕu de onóre steagul negru-galben. Despre Kronawetter și ceilalțĭ „liberalĭ" vienesĭ, carĭ au visitat esposiția din Budapesta, dise Lueger, că prin acest fapt ei înși-șĭ s'au infamat pe sine.

*

O înverșiunată **luptă în contra „liberalismului"** s'a început pe tótă linia. De astă-dată este la ordinea dilei *Belgia*, unde „liberalismul" a suferit dilele acestea o strajnică înfrângere. Aci s'a făcut dilele acestea alegerea a 72 membri pentru cameră; la prima votare „liberalii" au pierdut 5 mandate, în timp ce clericalii au ajuns sĕ aibă în cameră o majoritate de 9 voturĭ. Mai erau însĕ și câte-va balotagii. Alegerile în locurile acestea s'au făcut Dumineca trecută și s'au terminat cu nouĕ victorii pentru clericalĭ. Aceștia au cucerit tóte mandatele celor douĕ capitale ale Belgiei, câștigând în Bruxela 18 mandate, ér în Antwerpen 11.

Astădĭ „liberalismul" în Belgia este aprópe total distrus, ceea ce este a se datori reformelor electorale, prin carĭ li-s'a făcut posibil și masselor poporațiunei de a usa de dreptul electoral. Așa-i merge adĭ „liberalismului" fals și nevrednic de acest nume în Belgia, tot cam așa-i merge și în Austria, unde liberalii germanĭ au suferit multe înfrângerĭ în timpul din urmă, ér lovitura de grațiă încă nu mai e departe,—probabil o vor primi-o, după cum se speră din partea clericalilor, încă chiar în anul acesta, cu ocasiunea alegerilor viitóre. Acum vine rêndul la Ungaria. „Partida poporală" a arborat aicĭ stindardul de luptă în contra liberalismului și periculul, ce'l aștéptă din partea ei, devine din di în di mai amenințător. Lumea a început sĕ vadă golătatea ascunsă sub mantaua liberalismului. De aci vine primejdia.

SCIRILE DILEI.

— 3 (15) Iulie.

Vedenii ale relei consciințe. Ni-se scriu următórele din comitatul Hunedórei: Intre Maghiarii dela noi érășĭ a rĕspândit cine-va faima, că Românii țin pe sate, nóptea, conferențe secrete. Pentru a descoperi periculósele conjurațiunĭ, unul din cei mai voinicoșĭ și anume Szentirmai (quondam Schleimschläger) Lajos, redactorul fițuicei „Déva és vidéke", — care dealtmintrelea trăesce mai cu sémă dela Românĭ, fiind și inginer de comassațiă, — și-a luat inima în dințĭ și într'o nópte târdiu s'a dus în comuna învecinată de Deva, în Sântândresiu, și s'a dus de-a pândit pe la ferestrile bisericei românescĭ, și pe la casa preotului, nu cum-va va puté descoperi conferența secretă. S'a dus fără resultat, că în biserică nu a fost nimenĭ, ér preotul de sigur va fi dormit somnul dulce.

---

el putù crede că geniurile*) îi dăduseră o putere egală cu a Creatorului.

Cei nouĕ ómenĭ și cele dece femei, pe carĭ Olodunar îi coborîse din cer pe timpul lui Oranyan, se îmulțiseră. Insĕ pămêntul era fórte întins. In multe văi, în multe șesurĭ nu erau locuitorĭ, și chiar împrejurul palatului lui Oyo era mult loc viran, pe care se puteau clădi multe case.

Obajska era mândru și lacom de avuțiĭ. Voia sĕ aibă el singur mulțĭ locuitorĭ. Voia sĕ vadă mulțĭ rĕsboinicĭ în capitala sa. Voia sĕ vadă mulțĭ muncitorĭ pe moșiile sale. Voia sĕ vadă multe femei la têrg. Voia sĕ vadă mulțĭ vênătorĭ în pădurĭ. Voia sĕ vadă mulțĭ robĭ și lucrătorĭ în palatul sĕu.

Ambiția lui era mare. Dorințele lui întreceau vederile A-Tot-Puternicului. El rugà pe Olodumar sĕ'i vie în ajutor și sĕ cobóre pe pămênt alțĭ ómenĭ și alte femei. Insĕ rugăciunea lui îngâmfată nu fù ascultată.

Atuncĭ Obajaka se gândi, că i-ar fi de ajuns sĕ comande bărbaților și femeilor carĭ existaŭ, ca sĕ dobêndéscă dela dênșii un numĕr mai mare de copii. Bărbații și femeile aveau bunăvoința sĕ'l asculte, dér nu aveau și puterea sĕ facă ce voia el. Puterea acésta o avea numai A-Tot-Puternicul.

Obajaka alergà pe urmă la farmece. La curtea lui, printre cântărețĭ și musicanțĭ, era un bĕtrân fórte dibaciŭ, care cunoscea însușirile tuturor ierburilor, care cunoscea medicina și scia magia și farmecele chiar cele mai grozave.

Bĕtrânul acesta se numea Oluasusu. După mâncarea de séră, când tot palatul dórme, când numai robii de gardă și pisicile înamorate nu dorm, Obajaka chiămà pe Oluasusu și-l primi în camera regală, unde nimenĭ nu póte sĕ între, unde femeea cea mai iubită, copilul cel mai iubit, ministrul cel mai puternic, eunucul cel mai influent n'ar puté sĕ pue piciorul fără sĕ móră. Și acolo, Obajaka întreba pe vraciul, care tremura de frică, déca putea sĕ fabriceze numai decât mulțĭ bărbațĭ, multe femei, o mulțime de supușĭ.

Oluasusu scia că va muri décă nu va rĕspunde potrivit dorințeĭ regelui. Prin urmare îi spuse că așa lucru era ușor, dér că-i trebuia cel puțin o lună ca sĕ isbutéscă și sĕ dea lui Obajaka ceea ce cerea.

Regele îi îngăduì terminul acesta. Vraciul nu era tocmai sigur, că va isbuti. Se puse însĕ cu curaj la lucru.

Oluasusu fabrică mai întâi, cu ajutorul tuturor meșterilor casei sale și cu al tuturor dulgherilor palatului trei sute de statue de lemn, carĭ representau bărbațĭ, și trei sute de statue de lemn, carĭ represintau femei.*)

După ce sfîrși lucrarea acésta, se odihnì. Se închise în întuneric și în fóme mai multe dile și mai multe nopțĭ, ca sĕ-șĭ facă farmecile.

Intrebuințà tótă sciința lui, ca sĕ se pue în raport cu spiritele și cu geniile cele mai puternice,*) ca sĕ le siléscă sĕ-ĭ vie în ajutor și sĕ-ĭ dea vorbele misteriόse cu carĭ sĕ însuflețéscă figurile sculptate.

După multe silințe dobêndì ceea ce dorea. Duse cele șése sute de statue de

*) Am încercat sĕ capăt lămurirĭ asupra rolurilor respective ale geniurilor și ale Creatorului. Ómenii, pe carĭ i-am întrebat, n'au sciut séu nu au voit sĕ-mĭ spue, decât litera mórtă a acestor poeme. Alțĭ marĭ fetișĭ mi-au spus că geniile existaseră totdéuna; alții, că geniile fuseseră create, dér că se revoltaseră. In sfîrșit nimic lămurit. Ómenii aceștia au ideia unei creațiunĭ; însĕ au și ideia de forțe naturale (geniile) independente.

*) De atuncĭ sculptorii fetișĭ fabrică același tip de statuete, bărbațĭ și femei, care nu s'a schimbat și este fórte onorat.

*) Când poetul regal, Mamadre, pronunță frasa acésta și vorbi de geniile cele mai puternice, i'am întrebat cum se chiămau acele genii. Nu putui afla numele lor. A spune numele unui geniu este nu numai un sacrilegiu, dér chiar o fórte mare nesocotință: omul se expune mâniei și rĕsbunărei geniului. Tot astfel nu are nimeni voe sĕ rostéscă numele regelui domnitor. Trebue sĕ'l numéscă *Alafy*, adecă „acela care are palatul". Asemenea nimenĭ nu póte pronunța numele sefilor marĭ, carĭ sunt arătațĭ numai cu funcția pe care o au fiă-care. Un copil nu póte sĕ pronunțe numele tatălui sĕu, și o nevastă nu-l póte pronunța pe al băbatului sĕu.

La câte-va dile, — spun pădzitorii de nópte, — au venit patru domnĭ, cu trăsura şi unul călare şi érăşĭ s'au dus pe la numita biserică şi casa preotului, pândind după conspiratorĭ. Preotul nu era acasă. Cânii au început a lătra şi pădzitorii de nópte socotind, că vor fi hoţĭ, au început a da alarmă. Eroii atuncĭ au luat'o la fugă.

Care va sĕ dică acum dintre patrioţii nesăbuiţĭ şi ómenĭ privaţĭ, se angagiéză, a descoperi conspiratori! Vedeniile rele, ce li-se arată diua, ca şi nóptea când viséză, dovedesc însĕ numai, că-i mustră consciinţa!

—o—

O nouă supĕrare „patriotică“. In Hodmezövàsárhely se află o biserică greco-orientală, ai căreia credincioşĭ sunt Românĭ şi Sêrbĭ. Episcopul sêrb din Timişóra însĕ a aflat cu cale, pe la începutul acestui an, sĕ încorporeze acea biserică la diecesa sêrbéscă a Timişórei. Contra acestei procederĭ, P. S. S. părintele episcop dela Arad, Ioan *Meţianu*, nu numai că a protestat, dér a înaintat plângere la ministrul de culte şi instrucţiune publică. Ministrul a hotărît în sensul dorit de episcopul român, ca adecă biserica din Hodmezövásárhely sĕ fiă încorporată la diecesa Aradului. Aşa descriu lucrul foile unguresci dér tot foile unguresci ţipă grozav în contra acestei întorsĕturĭ a lucrurilor şi se provócă la „patriotismul“ Sêrbilor, despre carĭ dic, că s'au maghiarisat cu desĕvîrşire, ba tocmai de curênd au hotărît, ca şi serviciul divin sĕ-l oficieze *în limba maghiară.* De aci vine supĕrarea foilor unguresci. Puţin le împórtă pe care parte este dreptatea; vorba e, că Sêrbii s'au renegat, pe când Românii nu, ér dreptatea, după conceptul şovinist, trebue sĕ cadă în tot-déuna pe partea renegaţilor.

—o—

O „rectificare“ a fişpanului dela Făgăraş. Fişpanul Bausznern dela Făgăraş publică în foile budapestane o „rectificare“, în care négă, că cu ocasiunea presentărei deputaţiunilor înaintea ministrului Darányi, întêmplată în 5 Iulie n. c., ar fi dis despre Jidanĭ, că ei sunt „factorii cei mai de încredere ai activităţii patriotice din comitat“. — „Acésta n'am dis'o şi nicĭ n'am putut'o dice“ — declară Bausznern — „deóre-ce prin acésta cu tot dreptul s'ar puté simţi ofensaţĭ credincioşii şi probaţii mei aderenţĭ *maghiarĭ şi saşĭ* de aicĭ, ci am dis numai, că *„Israeliţii din Făgăraş sunt dintre cei mai de încredere ómenĭ ai mei“.* — Cu alte cuvinte, cinicul fişpan vré sĕ se justifice înaintea „credincioşilor şi probaţilor sĕi aderenţĭ maghiarĭ şi saşĭ“, ér pe Românĭ escepţional sĕ-i denunţe, ca singurele elemente „nepatriotice“.

—o—

Nemulţămire între Maghiarĭ. Ungurii din Aiud sunt fórte nĕcăjiţĭ, din causă că cu ocasiunea adunărei din dilele trecute a districtului ardelenesc reformat, ce s'a ţinut la Cluşiu, s'a adus hotărîrea, de-a se sista facultatea teologică reformată din Aiud. Ungurii aiudenĭ au pornit o mişcare în sensul, de-a nu lăsa nici decum sĕ se sisteze teologia şi, prin urmare, de-a nu se supune hotărîrilor dela Cluşiu.

—o—

Rezei — inspector scolar. Foile budapestane confirmă scirea, că Silviu Rezei este numit inspector ung. de scóle, cu adausul, că e numit inspector al comitatului Bichiş. In locul lui, după cum se scrie din Oradea-mare, alegĕtorii guvernamentalĭ din cercul Ceica maghiară voesc sĕ candideze ca deputat pe un fiu al lui Coloman Tisza.

—o—

Nou cas trist în familia Porumbescu. Ni-se scrie din Buzĕu din partea ginerului rĕposatului exarch Iraclie Porumbescu din Bucovina, d-l Liviu Dim. Raţiu, funcţionar la căile ferate române: „Cu mâhnire viu a vĕ comunica, că după perderea iubitului nostru tată-socru, Iraclie Porumbescu avurăm durerea ca la 8 Iulie st. n. a. c. sĕ petrecem la vecînicul lăcaş şi pe fiiul părintelui Iraclie, pe fratele decedatului compositor Ciprian, pe *Ştefan Porumbescu*, care după scurte suferinţe a încetat din viéţă în diua de 6 Iulie. Cu dênsul s'a îmormêntat şi numele Porumbescu, căcĭ el singur era, care-l mai purta. — Adresăm fiicei vrednicului exarch şi sorei rĕposaţilor Ciprian şi Ştefan, Dómnei Mărióra Raţiu, precum şi soţului sĕu cele mai sincere şi adênc simţite condolenţe!

—o—

Un conte maghiar împuşcat. Contele Stefan *Sztáray*, care petrecea la domeniul sĕu din Sztara, a fost aflat alaltăerĭ diminéţa împuşcat în aşternut. In aceeaşĭ di el fusese la vênătóre, séra s'a reîntors la castelul sĕu şi s'a culcat de timpuriu. Pe când stetea în pat, cetind dintr'o carte, cineva l'a împuşcat prin feréstră. Glonţul i-a străbătut în stomac rănindu-l astfel, că la câte-va óre după aceea a şi murit. Nu se scie cine e ucigaşul. Se crede însĕ, că el a cădut victimă unei rĕsbunărĭ din partea poporului, deóre-ce în urma împărţirei unei proprietăţĭ, poporul nutrea în contra lui o ură mare. Incă acum doi anĭ s'a făcut un atentat la viéţa lui, dér fără succes. Făptuitorul de atuncĭ, ca şi cel de acum, a rĕmas necunoscut. Sztaray era deputat guvernamental al cercului Nagy-Berezna. El s'a născut în 1858 şi s'a căsĕtorit numai în Ianuarie a. c.

—o—

Vezuvul clocote. După pausă de aprópe un an, Vezuvul érăşĭ îşĭ începe acţiunea sa. Locuitorii cu miile se grăbesc la Neapole, ca din depărtare sĕ admire lupta puterilor subpământene.

—o—

Esposiţii în Bulgaria. In diferite oraşe ale Bulgariei se află mai multe exposiţii de durată scurtă, şi anume în Vidin, Kustenda, Bella-Slatina etc. Cei interesanţĭ pot afla programul în cancelaria camerei comerciale din Braşov.

—o—

Cununiă D-l *Basil Literat*, căpitan ces. şi reg. în pensiune, şi Dómna *Teodora Ganea* născ. *Podgursky* se vor cununa Dumineca viitóre, în 7 (19) Iulie, la órele 11 a. m în biserica S-lui Nicolae din loc. — Felicitările nóstre cele mai sincere!

—o—

Concert. Musica orăşenéscă va concerta mâne séră la otel „Pomul verde“. Inceputul la 8 óre séra.

—o—

„Pomul verde“ este unul dintre cele mai elegante otelurĭ în Braşov, avênd cea mai frumósă grădină, un pavilion de sticlă mare şi frumos, mulţime de odăi elegante, mâncărĭ şi bĕuturĭ fórte bune. Actualul posesor al otelului, d-l G. Sorea, îşĭ dă tótă silinţa pentru a câştiga mulţămirea óspeţilor şi a susţiné buna reputaţiune a acestui elegant otel. Joia şi Dumineca concertéză musica orăşenéscă. Avis óspeţilor, carĭ vin la Braşov!

---

lemn în palatul regelui, şi, sub ochii lui Obajaka, făcù vraja trebuinciósă. Numai decât statuele se însufleţiră şi se prefăcură în trei sute de bărbaţĭ şi trei sute de femei.

Palatul avù astfel mulţime de slujitorĭ, şi curênd după acea, fiind-că fecunditatea *„fiilor de lemn“* era mare — tótă ţéra fù populată aşa cum dorea Obajaka.

Şi regele fù fericit, vĕdênd că avea un popor aşa de mare deşi că nu voise Olodumar*).

(Va urma.) **I. S. Spartali.**

*) Deosebirea acésta de origine slujesce a explica în ţéra Yoruba, pentru-ce sunt bunĭ şi rĕi. Ómenii cinstiţĭ se cobórà din ómenii trimişĭ din cer de Olodumar; canalia e compusă din urmaşii „statuelor de lemn“. De aci vin aceste două expresii comune: Când e cine-va îndatoritor către aprópele sĕu. se spune despre el: *„Omo enia mesan, [omo enia mewa“* „fiiu al celor nouĕ, fiu al celor dece“. Décă are aface cu un om neplăcut şi rĕu 'i se dice: *„omo igi“* „coborîtor din lemn“.

Prigonirea limbei române în Bucovina.

„Gazeta Bucovinei“ în numerii mai de curênd publică următórele: „Comitetul comunal al comunei *Ciudeiu* în şedinţa sa din 28 August 1894 la propunerea conmembrului Şrul *Knauer*, a decis ca sĕ se întroducă *limba română, ca limbă de oficiu.* Conclusul adus în mod legal a fost primit cu-o majoritate de 13 contra 3 membri, şi a fost adus atât la cunoscinţa căpitănatului districtual, cât şi la cunoscinţa comitetului ţĕrei; fără ca pe basa §-ului 91 al regulamentului comunal sĕ se fi făcut în contra conclusului vre-o obiecţiune, séu sĕ fi fost anulat din partea căpitanatului districtual.

In 20 August 1895, la un an după aducerea acestui conclus, s'au făcut nouĕ alegerĭ în comitetul comunal, şi un anumit Nute *Pfeiffer* împreună cu alţĭ câţĭ-va consoţĭ ai sĕi la 27 August din acelaşĭ an au făcut un protest contra validităţii conclusului din cestiune şi ca motive ale protestului lor contra alegerii comitetului ei au adus 6 puncte, între carĭ este şi următorul:

„Că publicarea în scris a listei alegĕtorilor, precum şi terminul de alegere, nefiind compuse *şi în limba germană*, din acéstă causă acelea n'au putut fi înţelese *de cel puţin jumĕtate* dintre alegĕtorĭ, mai cu sémă însĕ de Germanĭ şi de Ovrei“.

In urma acestui protest primăria comunei Ciudeiu a primit în 7 Faur 1896 dela autoritatea districtuală ordinul, ca sĕ raporteze: 1. Este în comuna Ciudeiu de facto limba română, limbă de oficiŭ? décă da, respectivul protocol al şedinţei are sĕ fiă presentat căpitănatului. 2. Care *us de limbă* s'a observat până acum la publicaţiunĭ în genere şi la publicaţiunĭ în special? 3. Sunt referenţele limbistice în Ciudeiu de astfel, ca o publicaţiune făcută *numai în limba română* sĕ pótă fi suficientă şi pentru cunoscinţa locuitorilor de naţionalitate neromână?

Primăria comunei Ciudeiu a dat guvernului lămurirĭ la tóte punctele de mai sus, şi cu tóte aceste guvernul prin esmisul sĕu de dto 18 Maiŭ 1896, Nr. 7637 a anulat o alegere comunală, sĕvêrşită în mod legal şi în tótă regula, numai din causă, că comuna şi-a respectat legea şi limba de oficiu, care din „nefericire“ este limba română.

Locuitorii comunei Ciudeiu au apelat în causa acésta la curtea pentru jurisdicţiunea administrativă pe basa articolului 19 al legii fundamentale din 21 Decemvre 1867, Nr. 142 „F. l. i.“ (Fóia legilor imper.) unde se dice, că „fiă-care comună are dreptul de a-şĭ alege limba de serviciul sĕu intern şi este în privinţa acésta numai întru atâta limitată, că: 1. limba alésă trebue sĕ fiă o limbă întrebuinţată în respectiva provincă şi 2. persónelor, carĭ nu stau în serviciul comunei, le rĕmâne reservat dreptul de a se folosi şi de alte limbĭ ale ţĕrei.

Comuna Ciudeiu are dreptul sĕ-şĭ alégă una dintre limbile ţĕrei ca limbă a sa de oficiu şi a pretinde dela organele subalterne, ca aceste sĕ se foloséscă de acéstă limbă în comunicaţiunea lor cu dênsa.

Românului, dintre tóte bunurile sale din lume, mai scumpă şi mai sfântă i-a fost şi-i este limba sa; limba, în care se rógă, în care-şĭ esprimă nĕcazurile şi bucuriile, dragostea şi simţĕmintele sale cele mai profunde; limba, care din leagăn o aude şi o învaţă de pe buzele maicei sale.

Şi tocmai ce are el mai scump şi mai drag i-se fură şi este oprit de a-şĭ folosi limba sa maternă şi acolo, unde el are dreptul“.

SCIRI ULTIME.

Sibiiu, 14 Iulie. In şedinţa sa de adĭ comitetul central electoral mai restrîns al Saşilor s'a pronunţat *pentru conchiămarea unui Sachsentag.*

Budapesta, 14 Iulie. *Ministrul unguresc de interne a cerut*, prin intermediul ministeriului de esterne, *dela ambasadorul austro-ungar din Paris lista studenţilor nemaghiarĭ din Ungaria, carĭ au luat parte la congresul studenţilor naţionalişti din Paris, ţinut sub preşedinţia lui Flourens.*

Paris, 15 Iulie. Mergênd cu trăsura preşedintele republicei Faure, un individ cu numele François a dat două focurĭ asupra lui c'un revolver, dér nu l'a nimerit. Faptul a produs mare indignare în popor. Poliţia dice, că François este un smintit.

Bucuresci, 14 Iulie. „Voinţa Naţională“ accentuéză importanţa călĕtoriei monarchului Francisc Iosif în România şi esprimă bucuria, mândria şi mulţumirea pentru escelentele raporturĭ dintre ambele state.

Sofia, 14 Iulie. In cercurile militarĭ de aicĭ domnesce o mare agitaţie din causă, că emigranţii bulgarĭ din Rusia nu numai, că au fost reprimiţĭ în serviciul militar în Bulgaria, dér încă vor fi ridicaţĭ la rangul de generalĭ. Organul lui Radoslawoff, „Narodna Slava“, se face interpretul nemulţumiţilor şi ameninţă cu demisionarea unui mare numĕr de ofiţerĭ bulgarĭ, în cas, când ministrul de rĕsboiŭ nu ar renunţa la aceste numirĭ.

Lemberg, 14 Iulie. Ministrul de justiţiă austriac a hotărît mărirea numĕrului tribunalelor în Galiţia şi Bucovina în cursul anului 1897. Costurile se vor urca la 5—6 milióne fl.

Esseg, 14 Iulie, Congresul studenţilor slavĭ, ce avea sĕ se ţină la 16 Iulie, *a fost interdis.* Studenţii au apelat.

Belgrad, 14 Iulie. Regele George al Greciei va visita în August, la întórcerea sa din Copenhaga, pe regele Alexandru al Serbiei.

Mulţămită publică.

Pentru abiturientul Gheorge Nóghia, lipsit de mijlóce, am făcut în Braşov o colectă, al cărei resultat a fost următorul: F. A. 10 fl., Ch. 1 fl., D F 1 fl., I. Petric protopop 2 fl., Dr. Saftu 1 fl., Biserica Sf. Nicolae 10 fl., N. N. 5 fl., N. N. 1 fl., N. N. 1 fl., C. M. 1 fl., Eremias nepoţii 1 fl., N. N. 1 50 fl., A. V. 1 fl., G. M. Z. 50 cr., G. B. 1 fl., A. M. 2 fl., F. S. 2 fl. Suma întrégă face 42 fl., care s'a predat numitului abiturient. In numele lui aduc mulţumită publică tuturor iubitorilor de ómenĭ, care prin darurile lor au ajutorat pe un harnic tiner român.

Braşov, 4 Iulie 1896 st. v.

Vasilie Goldiş
profesor gimn.

DIVERSE.

Cele mai marĭ proprietăţĭ de pământ. In timpul de faţă cea mai mare proprietate de pământ o are o societate francesă în America, în statul Loriciana. Proprietatea se află în regiunea Rîului-roşu (Red-river) şi e lungă de 160 chilom., ér în lăţime are 40 chlm. Pe acéstă proprietate se cultivă mai ales trestiă de zahăr, cucuruz, bumbac şi urez. Tot la 5—7 chlm. se află câte-o căsuţă, în carĭ şed Negrii, carĭ cultivă locul şi sunt cu toţii 1200 de ómenĭ. Locul îl cultivă cu maşina, dér mai ţin şi vite cornute şi cai. Pe acest teritoriu se află o cale ferată în lungime de 58 chlm. şi canale navigabile pe o estesiune de 483 chlm., pe carĭ âmblă trei năişóre cu vapor.

Rectificare. In nr. de erĭ al „Gaz. Trans.“ pagina 2-a, colóna 3-a rêndul 25 de sus în jos în loc de „comentarul“ este a sĕ ceti *„comentatorul* Cilibidakepoleos“, ér câte-va rêndurĭ mai jos, în loc de „nu suntem chinuiţĭ“ sĕ se cetéscă „nu suntem *chiămaţĭ“* etc.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Iulie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.90
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	124.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.75
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.15
Imprum. ung. cu premii	150.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.85
Renta de argint austr.	101.95
Renta de aur austr.	123.45
Losurĭ din 1860.	147.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	970.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	391.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	363.—
Napoleondorĭ.	9.51 1/2
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.77 1/2
London vista	119.85
Paris vista	47.62 1/2
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.50

Cursul pietei Brașov.

Din 15 Iulie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.49	Vênd.	9.52
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	126.1/2	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Concurs.

Se escrie concurs pentru postul devenit vacant de oficial de cancelariă la Cassa cercuală de bolnavĭ din Brașov. Plata anuală este de 600 fl. pe lângă îndatorirea de a depune cauțiune de 300 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au de a înainta cererile lor, scrise de mână propriă cu indicarea etății, ocupațiunei, cunoscința celor trei limbĭ ale țĕrei, precum și, că sunt calificațĭ pentru resortul de cancelariă, respective în branșa socotelilor, până cel mult în 25 Iulie a. c. 12 óre a. m. în cancelaria Cassei cercuale pentru bolnavĭ.

Aplicația la acest post se face cu condiția de abdicere trilunară.

Brașov, 9 Iulie 1896.

Directoriu

Victor Neustädter.

Președinte.

Publicațiune de licitație.

Biserica română gr. or. dela Sf. Nicolae din Brașov (Scheiu) și biserica română gr. or. din Brașov cetate, **vinde** în cale de licitațiune **două bucățĭ de pământ,** respective locurĭ de clădire ce constitue proprietatea lor și sunt situate în hotarul Brașovului, și adecă:

1) un loc aprópe de Gara Brașovului pe lângă strada Tramwayului spre Gară, Nr. top. 10729 în mărime de 1215 metri cuadrațĭ. Prețul acestui loc este 2 fl. de metru □.

2) Un loc peste drumul Timișului în linie cu locul arĕtat mai sus sub Nr. 1. top 10728, în mărime de 3766 metri cuadrațĭ. Prețul acestui loc este 50 cr. de metru cuadrat.

Pentru vêndarea acestor două locurĭ **se va ținé licitațiunea verbală în 8 (20) Iuliu 1896 la 10 óre înainte de amédĭ în Cancelaria Eforiei școlare** Scheiu Gróverĭ.

Până la diua licitațiunei se pot trimite oferte în scris, la adresa „Eforiei școlelor române," unde se póte vedea și schița de situațiune și condițiunile licitațiunei.

Brașov, 1 (13) Iulie 1896.

1014,3—3

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în **librăria Nicolae Ciurcu.**

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta—Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10.—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7 40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezŏ Telegd .		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5.55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.	↳	5.24	10 45	tr. pers. 4.36	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uioara . . .			2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12 55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9 09		Blașiu . . .		2.48	12.40	7.30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3.04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42	5.53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3 16	6.33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2.19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3.01		Timiș . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.31		Predeal .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5.35	9.15	8.35	3.32	3.15

Din 1 Iunie în tótă Jóia și în sărbători cat. și or. comunică la Sinaia.

Bucurest Arad Budapest

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón					Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.		7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoșŭ . . .			7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .			6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu . .	pl.		5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.			9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. . .	pl.			7.54	3.30	8:05

Ghirișŭ—Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.			trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21		Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41		Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ			trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl. Copșa mică . sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13	Ocna . . .	8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos. Sibiiu . . . pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl. sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58		Avrig . . .	6.02			7.16
	8.42		6.35		sos. Făgăraș . . pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski)—Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna.	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov—Zĕrneștĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4.30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10.28	6.36	5.49	Zĕrneștĭ	6.20	12.05	7 20

Mureș-Ludoș—Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerĕ circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Țagu-Budatelicŭ . . .		4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8.33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3.41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6 52
9.59	4.55		Bistrița		1.16	5.55

Numai Lunia comunică. N. Marța comunică. Circulă numai Marța.

Arad—Timișóra

6.20	11.25	5.-		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6.05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighișóra—Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfaleu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.